

Stichtingen krijgen extra aandacht van de belastingdienst

In Nederland zijn ongeveer 480.000 stichtingen. Van deze stichtingen zijn er maar 80.000 bekend bij de belastingdienst. Belastingen is niet het eerste waar een stichtingbestuurder aan denkt, maar toch kunnen vooral ook stichtingen hier mee te maken krijgen. Denk bijvoorbeeld aan de btw. Stichtingen kunnen namelijk als ondernemer voor de btw optreden. Dat zij niet naar winst streven, is niet van belang. Als een stichting btw-ondernemer is, moet de stichting zich aanmelden bij de belastingdienst en btw-aangifte doen. De belastingdienst gaat dit jaar opzoek naar de niet bij de belastingdienst bekende stichtingen om te checken of ze terecht geen btw-aangifte doen.

CAROLA VAN VILSTEREN

WEL OF GEEN BTW-AANGIFTE Of een stichting btw-aangifte moet doen, is onder meer afhankelijk van de vraag of de stichting een prestatie verricht in het economische verkeer en daarvoor een vergoeding ontvangt. Als dat het geval is, wordt de stichting aangemerkt als btw-ondernemer en moet de stichting btw-aangifte doen.

Veel stichtingen ontplooiën activiteiten die niet of slechts zijdelings plaats vinden in het economisch verkeer. Gedacht kan worden aan politieke partijen, sport- en liefdadigheidsstichtingen, jeugdwerkorganisaties en buurthuizen. De activiteiten zijn meestal gericht op leden of deelnemers. Soms zijn de activiteiten ook gericht op derden, zoals het verlenen van toegang tot een wedstrijd of evenement, het geven van demonstraties of het houden van tentoonstellingen. Het ondernemerschap van deze stichtingen moet worden getoetst aan de gewone maatstaven. Hierbij speelt geen rol of er al dan

niet sprake is van een commerciële opzet en of vrijwilligers worden ingezet. In de praktijk is het moeilijk een ondubbelzinnig antwoord te geven op de vraag of en, zo ja, in welke omvang een stichting als btw-ondernemer wordt aangemerkt en of over de ontvangen vergoedingen btw moet afdragen via de btw-aangifte.

In het algemeen zullen stichtingen die tegen een vergoeding in welke vorm dan ook prestaties verrichten ondernemer zijn. Dit betekent niet dat zij altijd btw moeten afdragen via de btw-aangifte. Zij kunnen ook de btw die hen in rekening wordt gebracht terug vragen via de btw-aangifte. Maar in veel gevallen zijn de hoofdactiviteiten van dergelijke stichtingen vrijgesteld van btw. In dat geval kunnen nevenactiviteiten ook onder een vrijstelling vallen als zij beneden bepaalde omzetgrenzen blijven. Voor niet-commerciële stichtingen die zich uitsluitend bezighouden met fondswerving, kan er even-

eens een vrijstelling gelden. Als een stichting vrijgestelde prestaties verricht, hoeft zij geen btw af te dragen over de ontvangen vergoedingen, maar kan zij ook geen btw in aftrek brengen.

Let op:

Een stichting hoeft geen btw-aangifte te doen als de prestaties die de stichting verricht vrijgesteld zijn van btw.

WEL OF GEEN VRIJSTELLING Het is interessant om als stichting btw-ondernemer te zijn en btw belaste prestaties te verrichten als grote investeringen worden gedaan en/of indien ten aanzien van de prestaties van de stichting 6% btw in rekening moet worden gebracht, terwijl de leveranciers 19% btw in rekening brengen. Dit zien we met name bij exploitatiestichtingen bij sportaccommodaties. Een groot financieel voordeel kan worden behaald door te kiezen voor gelegenheid geven tot sportbeoefening wat belast is met btw in plaats

van verhuur zonder btw. Veel stichtingbestuurders houden zich liever niet met btw bezig, terwijl in sommige gevallen er een groot voordeel behaald kan worden als de stichting btw-plichtig wordt. Wel heeft dit uiteraard impact op de administratie van de stichting.

Een valkuil van veel stichtingen is dat zij bij de oprichting wel beoordelen of zij btw belaste of vrijgestelde prestaties verrichten maar in de loop der jaren ze steeds meer andere activiteiten gaan ontplooiën die ze bijvoorbeeld laten meelopen in de vrijstelling. Als een stichting in concurrentie treedt met een reguliere ondernemer is in sommige gevallen de vrijstelling niet meer van toepassing waardoor over de ontvangen vergoedingen btw moet worden afgedragen. Dit kan soms ook het geval zijn bij een ontvangen subsidie. Het stichtingsbestuur realiseert zich dit soms te laat en wordt pas met deze materie geconfronteerd als de belastingdienst een boekenonderzoek uitvoert en in het slechtste geval een naheffingsaanslag, eventueel vermeerderd met heffingsrente en boete, oplegt.

WANNEER BTW VRIJSTELLINGEN In de wet zijn veel btw-vrijstellingen te vinden. Bijvoorbeeld voor het verzorgen en verplegen van in een inrichting opgenomen personen, de gezondheidskundige verzorging

van de mens, leveringen en diensten in de sociaal-culturele sector, onderwijsdiensten, jeugd en werk, diensten door sportverenigingen en verhuur van onroerende zaken. Voor sommige vrijstellingen, zoals de vrijstelling voor sociaal-culturele diensten, geldt wel een aantal voorwaarden. De belangrijkste voorwaarde voor toepassing van de vrijstelling is dat geen sprake mag zijn van winststreven of concurrentie met anderen.

Fondswerving

In de praktijk zijn er veel stichtingen die voor de hoofdactiviteiten vrijgesteld zijn van btw. De nevenactiviteiten vallen dan vaak niet onder de vrijstelling. Gelukkig bestaat er wel een vrijstelling voor fondswerving waardoor, als de nevenactiviteiten niet te grote vormen aannemen, deze toch vrijgesteld kunnen blijven van btw. Het moet gaan om fondswervende activiteiten voor de primaire activiteiten van de stichting. Bij de vrijstelling voor fondswerving wordt onderscheid gemaakt tussen leveringen en diensten, omdat er drempelbedragen bestaan.

Bij leveringen in het kader van fondswerving kan gedacht worden aan de verkoop van vaantjes, boeken, cd's en kalenders. Over deze leveringen is geen btw verschuldigd en hoeft geen btw in rekening te worden gebracht en afgedragen aan de belasting-

dienst als de opbrengst niet meer bedraagt dan € 68.067 per jaar. Voor carnavalsverenigingen geldt dat de totale omzet niet meer mag zijn dan € 22.689 per jaar. Dit omdat carnavalsverenigingen ook spijsen en dranken verstrekken. Een hogere vrijstellingsgrens leidt volgens de staatssecretaris tot concurrentievervalsing ten opzichte van horecaondernemers.

Bij diensten in het kader van fondswerving kan gedacht worden aan het verlenen van toegang tot demonstraties, uitvoeringen, exposities en dergelijke, of sponsoring. Daarbij maakt het geen verschil of het gaat om bijvoorbeeld sponsoring in geld of

vedaa®

NOVA

Carola van Vilsteren verzorgt voor de Vedaa onder meer onderstaande cursussen:

- Agro en BTW**
18 maart in Zwolle
- Sport, sponsoring, verenigingen, stichtingen en BTW**
30 maart in Eindhoven
- BTW en buitenland**
13 april in Nieuwegein
- Vastgoed, BTW en samenloop overdrachtsbelasting**
11 mei in Nieuwegein

Voor meer informatie: www.vedaa.nl

BELASTINGEN

sponsoring in natura. Over deze diensten is geen btw verschuldigd en hoeft dus geen btw in rekening te worden gebracht en afgedragen aan de belastingdienst als de opbrengst niet hoger is dan € 22.689 per jaar. Voor sportverenigingen geldt een drempelbedrag van € 31.765 per jaar voor diensten in het kader van fondsenwerving. Hierdoor kan sponsoring vaak vrijgesteld van btw blijven.

Giften, donaties en contributies tellen niet mee bij het bepalen of de leveringen of de diensten onder de drempelbedragen blijven. Hetzelfde geldt voor opbrengsten in het kader van Lotto, Toto en de Grote Clubactie.

Let op:

De fondsverwingsvrijstelling voor leveringen en diensten bestaan naast elkaar. Het kan zijn dat een stichting voor de diensten boven de drempel komt, maar voor de leveringen er onder blijft. Dan zijn de leveringen nog steeds vrijgesteld van btw. Het is daarom handig dit onderscheid tussen leveringen en diensten te maken in de administratie.

Niet alle neveninkomsten kunnen onder de vrijstelling voor fondsenwerving vallen. Belast met btw is bijvoorbeeld het verlenen van toegang tot en het

verstrekken van spijzen en dranken tijdens “grotere” evenementen. Het gaat hier niet meer om fondswervende activiteiten ten behoeve van de primaire activiteiten van de stichting. Het uitlenen of detacheren van personeel wordt eveneens niet als een fondswervende dienst aangemerkt. Over de opbrengst zal de stichting dan ook btw moeten afdragen aan de belastingdienst. Wel kan de stichting de inkoop-btw in aftrek brengen.

Stichting vrienden van...

Fondsenwervende activiteiten kunnen ook de hoofdactiviteit van een stichting zijn zoals bij een stichting vrienden van.... Dergelijke fondsenwervende activiteiten zijn vrijgesteld van btw als de verkoop van goederen en/of het verrichten van diensten:

1. op het publiek is gericht;
2. niet doorlopend of langdurig is;
3. bedoeld is om gelden te verwerven om een specifieke, van de btw vrijgestelde of niet-belaste activiteit op sociaal, cultureel, recreatief of sportief terrein te financieren;
4. onder zodanige omstandigheden plaats vindt dat het publiek zich er van bewust is dat de opbrengst bestemd is voor het bedoelde doel.

Bovendien gelden nog de voorwaarden dat de stichting geen btw in aftrek mag brengen en de begunstigde stichting voor het verrichten van de fondsenwervende leveringen of diensten ook een vrijstelling moet kunnen toepassen. Deze laatste voorwaarde heeft tot gevolg dat de fondsenwervende stichting geen gebruik kan maken van de vrijstelling als de begunstigde stichting zelf de vrijstelling voor fondsenwerving al volledig heeft benut. Zo wordt voorkomen dat meerdere malen van de fondsverwingsvrijstelling gebruik gemaakt kan worden.

CONCLUSIE Btw en stichtingen. Het is geen eenvoudig verhaal. Er zijn veel uitzonderingen waardoor het geen kwaad kan om de fiscale positie van een stichting zo nu en dan eens goed tegen het licht te houden om toekomstige verrassingen te voorkomen. We hebben in dit artikel enkel stilgestaan bij de stichting en haar eventuele btw-aangifte en btw-afdracht. De belastingdienst zal bij een onderzoek ook kijken of de stichting te maken heeft met andere belastingen zoals vennootschapsbelasting, loonheffingen en/of schenkingsrecht. ■